

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет інформаційних технологій, обліку та фінансів

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

Олег СКИДАН

26.04 2024 р., протокол № 3

ПРОГРАМА

комплексного вступного випробування за фахом
при зарахуванні на навчання
на основі освітнього ступеня бакалавр, спеціаліст, магістр
для здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Укладачі: *Малюга Наталія Михайлівна* – д.е.н., професор, в.о. завідувача кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту
Гайдучок Тетяна Станіславівна – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту
Вітер Світлана Анатоліївна – к.пед.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Рекомендовано кафедрою бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту (протокол № 18 від 18 квітня 2024 р).

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
1. Перелік тем з дисципліни «Бухгалтерський облік».....	5
Рекомендована література з дисципліни «Бухгалтерський облік».....	13
2. Перелік тем з дисципліни «Фінансовий облік».....	14
Рекомендована література з дисципліни «Фінансовий облік».....	17
Порядок проведення та оцінювання результатів фахового випробування.....	21

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступні фахові випробування передбачають виконання тестових завдань, які дозволяють оцінити компетентності вступника з «Бухгалтерського обліку».

Програма фахового іспиту включає матеріали з наступних дисциплін:

1. Бухгалтерський облік
2. Фінансовий облік

Метою комплексного вступного випробування є з'ясування рівня теоретичних знань та практичних навичок вступників, яких вони набули під час навчання за відповідним освітнім ступенем та формування рейтингового списку і конкурсного відбору вступників на навчання для здобуття ступеня бакалавр спеціальності 071 «Облік і оподаткування» в межах ліцензованого обсягу.

Головним завданням проведення фахового вступного випробування є оцінка знань програмного матеріалу дисциплін професійної підготовки та вміння використовувати набуті знання.

1. ПЕРЕЛІК ТЕМ З ДИСЦИПЛІНИ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК»

Тема 1. Бухгалтерський облік в системі управління підприємством

Значення бухгалтерського обліку та фінансової звітності в умовах ринкової економіки. Види економічної діяльності та підприємств, на яких здійснюється бухгалтерський облік відповідно до форм власності, встановлених законодавством України. Місце та роль обліку і звітності в системі управління підприємством.

Поняття бухгалтерського обліку, види господарського обліку та їх інтеграція. Характеристика оперативно-технічного обліку, його застосування і використання. Статистичний облік як система, його предмет, визначення кількісних і якісних показників роботи підприємства, узагальнення і контроль даних статистики.

Бухгалтерський облік як процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень. Використання вимірників в обліку.

Побудова бухгалтерського обліку та характеристика його складових: фінансовий, управлінський. Застосування сучасних інформаційних технологій, обчислювальної техніки, використання раціональних форм і методів бухгалтерського обліку.

Мета і завдання бухгалтерського обліку, важливі вимоги до бухгалтерського обліку: чіткість, достовірність, усунення і попередження недоліків в роботі, посилення контролю за майном та господарською діяльністю.

Користувачі бухгалтерської інформації: зовнішні та внутрішні. Шляхи використання бухгалтерської інформації і звітності в управлінні підприємством.

Бухгалтерський облік як галузь економічної науки і навчальна дисципліна. Зв'язок бухгалтерського обліку з іншими науками і навчальними дисциплінами.

Тема 2. Предмет, об'єкт і метод бухгалтерського обліку

Поняття предмету бухгалтерського обліку. Характеристика господарських

фактів, явищ і операцій, що зумовлюють рух господарських засобів, коштів, джерел їх утворення. Характеристика процесу отримання інформації як основного предмету бухгалтерського обліку. Роль методологічних та організаційних засад у формуванні предмету обліку.

Об'єкти бухгалтерського обліку, їх групування за складом і розміщенням. Характеристика основних, оборотних та вилучених засобів. Матеріальні та нематеріальні засоби. Поняття активів.

Об'єкти бухгалтерського обліку, їх групування за джерелами утворення і цільовим призначенням. Характеристика власних і позикових джерел. Поняття пасивів.

Господарські процеси як об'єкти бухгалтерського обліку: процес придбання, процес виробництва, процес продажу (реалізації). Їх взаємозв'язок в процесі кругообороту капіталу і одержання фінансових результатів.

Базові принципи бухгалтерського обліку: обачність, повне висвітлення, автономність, послідовність, безперервність, нарахування, превалювання сутності над формою, історична собівартість, єдиний грошовий вимірник, періодичність.

Метод бухгалтерського обліку. Коротка характеристика елементів методу: документація і інвентаризація, рахунки і подвійний запис, оцінка і калькуляція, баланс і звітність.

Тема 3. Балансове узагальнення

Теоретичні та методичні засади балансового методу в бухгалтерському обліку, економічному аналізі і контролі. Зміст бухгалтерського балансу. Характеристика активу і пасиву. Статті бухгалтерського балансу, характеристика окремих видів господарських засобів, майна і джерел їх утворення. Загальні принципи їх оцінки.

Зміст першого розділу активу балансу. Загальна характеристика структури активу «необоротні активи» – Нематеріальні активи, Основні засоби, Довгострокові біологічні активи, Незавершені капітальні інвестиції, Довгострокові фінансові інвестиції, Довгострокова дебіторська заборгованість, Інвестиційна нерухомість, Відстрочені податкові активи, Гудвіл, Інші необоротні активи.

Характеристика другого розділу активу балансу «оборотні активи» – Запаси, Поточні біологічні активи, Витрати майбутніх періодів, Дебіторська

заборгованість за товари, роботи, послуги, розрахунками з бюджетом, Інша поточна дебіторська заборгованість, Поточні фінансові інвестиції, Грошові кошти та їх еквіваленти в національній та іноземній, Інші оборотні активи.

Характеристика третього розділу активу балансу – Необоротні активи, призначені для продажу та групи вибуття.

Загальна характеристика структури пасиву балансу.

Зміст першого розділу пасиву балансу «Власний капітал» – Зареєстрований капітал, Капітал в дооцінках, Додатковий капітал, Резервний капітал, Нерозподілений прибуток (непокритий збиток), Неоплачений капітал, Вилучений капітал, Інші резерви.

Зміст другого розділу пасиву балансу «Довгострокові зобов'язання і забезпечення» – Забезпечені кошти, Відстрочені податкові зобов'язання, Пенсійні зобов'язання, Забезпечення виплат персоналу, Інші довгострокові зобов'язання, Інші довгострокові забезпечення, Цільове фінансування.

Третій розділ «Поточні зобов'язання і забезпечення» – Короткострокові кредити банків, Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями за товари, роботи, послуги, розрахунками з бюджетом, розрахунками зі страхування, розрахунками з оплати праці, Доходи майбутніх періодів, Інші поточні зобов'язання, поточні забезпечення.

Четвертий розділ «Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття» та його коротка характеристика.

Господарські операції та їх вплив на статті балансу. Чотири типи змін на балансі під впливом господарських операцій.

Бухгалтерський баланс як форма фінансової звітності та джерело економічного аналізу. Система показників економічного аналізу на основі бухгалтерського балансу. Методи економічного аналізу балансу та інтерпретація його результатів для прийняття рішень.

Тема 4. Інформаційна база бухгалтерського обліку

Поняття та принципи інформаційної бази бухгалтерського обліку.

Документи як джерело первинної інформації. Поняття документів та їх значення в обліку. Документування господарських операцій. Процедура первинного спостереження. Характеристика первинних документів, та вимоги щодо їх оформлення. Обов'язкові реквізити документів. Порядок складання

документів. Виправлення помилок в бухгалтерських документах.

Класифікація документів за місцем складання, призначенням, обсягом змісту, способом складання, бухгалтерського оформлення. Стандартизація, типізація та уніфікація документів. Організація документообігу. Бухгалтерська обробка документів. Зберігання документів та архівна справа. Нормативне регулювання документації.

Поняття та призначення інвентаризації. Класифікація інвентаризацій. Порядок проведення інвентаризації. Постійно діючі і робочі інвентаризаційні комісії; інвентаризація майна, коштів, розрахунків і документів. Вимоги до складання пакету інвентаризаційних документів: інвентаризаційних описів, порівняльних відомостей, актів, книг та відомостей. Порядок обліку і регулювання інвентаризаційних різниць. Законодавче та нормативне забезпечення інвентаризації.

Тема 5. Бухгалтерські рахунки та подвійний запис

Сутність та поняття рахунку і його будова. Форма бухгалтерського рахунку: дебет, кредит, сальдо (залишок) рахунку. Призначення бухгалтерських рахунків, оборот на бухгалтерському рахунку. Порядок відкриття балансових та позабалансових рахунків. Порядок записів на активні і пасивні рахунки.

Сутність та історичний аспект подвійного запису. Відображення господарських операцій. Подвійний запис як техніка бухгалтерського обліку. Контрольне значення подвійного запису. Подвійний запис і його відображення на балансі.

Кореспонденція рахунків. Прості і складні кореспонденції. Типові кореспонденції рахунків. Запис на рахунках: хронологічний та систематичний. Відображення кореспонденції рахунків в регістрах бухгалтерського обліку.

Поняття вертикальної структури бухгалтерського обліку. Синтетичні рахунки. Поняття синтетичного обліку. Зв'язок синтетичного обліку з Планом рахунків бухгалтерського обліку та фінансовою звітністю.

Аналітичні рахунки та аналітичний облік. Принципи організації та ведення аналітичного обліку. Взаємозв'язок між синтетичним і аналітичним обліком.

Узагальнення даних на підставі показників синтетичного і аналітичного обліку. Оборотні відомості по синтетичних і аналітичних рахунках. Порядок складання пробного (попереднього), оборотного і заключного балансів.

Контрольне значення оборотних відомостей.

Тема 6. Класифікація і план рахунків бухгалтерського обліку

Класифікація рахунків за економічним змістом, призначенням і структурою. Характеристика рахунків для обліку господарських засобів та коштів в сфері виробництва, виробничого споживання, обігу, характеристика рахунків для обліку джерел утворення господарських засобів та коштів, рахунків господарських процесів. Класифікація рахунків за їх призначенням і структурою. Характеристика рахунків: основних, регулюючих, операційних, фінансово-результатних, позабалансових.

План рахунків бухгалтерського обліку, його будова та характеристика його розділів. Взаємозв'язок плану рахунків із фінансовою звітністю. Плани рахунків обліку діяльності підприємств, організацій, установ і банків. Інструкція по його застосуванню. Порядок регламентування рахунків бухгалтерського обліку.

Тема 7. Вартісна оцінка в бухгалтерському обліку

Економічна сутність та значення вартісної оцінки в обліку і звітності. Поняття та необхідність застосування оцінки в бухгалтерському обліку.

Роль оцінки у формуванні інформаційної системи підприємства. Історичні аспекти оцінки. Оцінка об'єктів обліку. Порядок та правила оцінки статей (активів та пасивів) бухгалтерського балансу. Оцінка операцій в іноземній валюті. Поняття чистих активів. Індксація оборотних та позаоборотних активів.

Поняття калькуляції, її види та зміст. Об'єкти калькуляції. Процедура та організація калькуляції по етапах. Методи калькулювання. Зв'язок калькуляції з управлінським обліком, ціноутворенням та фінансовими результатами. Класифікація витрат за обліково-аналітичними ознаками, за елементами та статтями калькуляції. Порядок регламентації обліку витрат. Нормативне регулювання процедур калькуляції.

Тема 8. Історія розвитку бухгалтерського обліку

Загальні методологічні підходи до вивчення історії бухгалтерського обліку. Становлення та розвиток обліку в новітній історії.

Розвиток бухгалтерського обліку в докапіталістичних формаціях.

Практика рахівництва тих часів, носії інформації. Симптоми переходу до подвійного запису.

Історія бухгалтерського обліку Західної Європи. Бухгалтерський облік прикапіталізмі. Широке використання подвійної бухгалтерії. Засновники подвійноїбухгалтерії: Лука Пачолі, Бенедетто Котрульї, їх вчення та відкриття. Розвиток юридичного і економічного напрямку в бухгалтерському обліку.

Розвиток бухгалтерськогообліку в Київській Русі. Розвиток бухгалтерського обліку в допетровський період. Перші книги з бухгалтерського обліку. Наукові розробки бухгалтерії в 19 столітті; роботиЕзерського Ф. В., Лунського Н. С., Рудаковського А. П., Леонтєва Н.А., Резниченка І. С. Розвиток форм і плану рахунків бухгалтерського обліку в радянський період.

Розвиток бухгалтерського обліку на території України в дослов`янський період та період княжої та литовсько-польської доби та в період до ХХ століття.

Бухгалтерський облік в Україні у радянські часи та в роки незалежності. Розвиток бухгалтерської освіти і науки в Україні. Бухгалтерські наукові школи та її представники.

Тема 9. Гармонізація та стандартизація бухгалтерського обліку

Поняття гармонізації та стандартизації бухгалтерського обліку.

Організаційні моделі та системи бухгалтерського обліку, що склалися світі. Характеристика моделей: англосаксонська модель, континентальна модель, південно- американська модель, інтернаціональна модель ООН.

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) – важливий елемент системи обліку і звітності в країнах з ринковою економікою. Міжнародні організації, що займаються розробкою та удосконаленням облікових стандартів. Характеристика міжнародних стандартів бухгалтерського обліку(МСБО) та фінансової звітності(МСФЗ).

Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в Україні. Бухгалтерський облік і система національних рахунків (СНР). Система національних рахунків – національне рахівництво і важливий інструмент макроекономічного аналізу. Бухгалтерський облік і фінансова звітність – інформаційна основа СНР.

Регулювання бухгалтерського обліку і звітності в Україні. Законодавчі та нормативні документи. Методологічна рада з бухгалтерського обліку.

Вимоги Євросоюзу до організації бухгалтерського обліку і фінансової звітності в Україні. Розвиток системи гармонізації та стандартизації бухгалтерського обліку і фінансової звітності в Україні.

Тема 10. Принципи і основи обліку господарських процесів

Поняття господарських операцій і процесів. Схема кругообігу капіталу – основа обліку господарських операцій і процесів.

Облік процесу постачання (придбання) засобів. Економічний зміст процесу покупки (придбання) та основні категорії: основні та оборотні засоби, оцінка та розрахунки. Загальна характеристика рахунків, пов'язаних з обліком постачання (придбання) засобів. Структурно-логічна схема обліку та кореспонденції рахунків з обліку процесу придбання (постачання).

Облік процесу виробництва. Економічний зміст процесу виробництва та основні техніко-економічні категорії: витрати, фактори виробництва, собівартість, готова продукція. Загальна характеристика рахунків, пов'язаних з обліком виробництва. Структурно-логічна схема обліку та кореспонденції рахунків виробництва.

Облік процесу продажу (реалізації). Економічний зміст процесу продажу (реалізації) та основні техніко-економічні категорії: продаж (реалізація) продукції, робіт і послуг, виручка (доходи) від продажу (реалізації) продукції, витрати по збуту, фінансовий результат продажу (реалізації). Загальна характеристика рахунків, пов'язаних з обліком продажу (реалізації). Структурно-логічна схема обліку та кореспонденції рахунків продажу (реалізації).

Облік фінансових результатів і їх розподіл. Економічний зміст процесу визначення фінансових результатів і їх розподілу та основні техніко-економічні категорії: фінансові результати, прибуток нерозподілений (збиток непокритий), податки на доходи, платежі в бюджет, розподіл прибутку, дивіденди, фінансові резерви. Загальна характеристика рахунків, пов'язаних з обліком фінансових результатів і їх розподілу. Структурно-логічна схема обліку та кореспонденції рахунків фінансових результатів і їх розподілу.

Особливості обліку господарських процесів різних видів економічної діяльності.

Обліково-аналітичний зміст процесів відкриття і закриття підприємства. Система рахунків обліку процесів відкриття і закриття підприємства. Загальна

схема обліку процесів відкриття і закриття підприємства.

Тема 11. Техніка і форми бухгалтерського обліку

Техніка облікової реєстрації. Методика і організація облікової реєстрації. Стадії облікової реєстрації. Порядок перенесення інформації із первинних документів до облікових реєстрів. Прості і копіювальні записи. Порядок відображення господарських операцій в облікових реєстрах.

Поняття облікових реєстрів, їх види і зміст. Бухгалтерські книги, карточки, відомості, реєстри-листки, що використовуються для реєстрації і групування в них відомостей про господарські операції. Вимоги до заповнення бухгалтерських реєстрів: способи та порядок виправлення помилок в облікових реєстрах.

Форма бухгалтерського обліку – як певна система реєстрів обліку, порядкові способи реєстрації та узагальнення інформації в них з додержанням єдиних засад.

Характеристика та принципові схеми форм обліку: Журнал-Головна, Меморіально-ордерна, Журнально-ордерна. Склад та характеристика реєстрів журнально-ордерної форми обліку. Спрощена система обліку і звітності. Сучасні інформаційні технології та їх вплив на виконання обліково-аналітичних робіт.

Тема 12. Бухгалтерська (фінансова) звітність

Сутність та роль звітності в управлінні господарюючого суб'єкта. Поняття бухгалтерської (фінансової) звітності. Принципи побудови та загальні вимоги до складання фінансової звітності. Мета фінансової звітності як інформативного продукту.

Склад та елементи фінансової звітності, та її типові форми. Законодавче та нормативне регулювання фінансової звітності. Звітний період: місячна, квартальна та річна бухгалтерська звітність. Органи, адреси та строки подання бухгалтерської (фінансової) звітності.

Якісні характеристики фінансової звітності. Принципи підготовки фінансової звітності. Розкриття інформації у фінансовій звітності. Стандартизація та гармонізація фінансової звітності. Фінансова звітність підприємств, які ліквідуються.

Напрями використання звітності в обліково-аналітичній, управлінській та

науково-дослідній роботі.

Форми фінансової звітності. Характеристика форми 1. Баланс (Звіт про фінансовий стан). Характеристика форми 2. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід). Характеристика форми 3. Звіт про рух грошових коштів. Характеристика форми 4. Звіт про власний капітал. Характеристика форми 5. Примітки до звіту. Нормативно-правове регулювання системи звітності в Україні та напрями його удосконалення.

Тема 13. Облікова політика підприємства

Облікова політика як сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення обліку, складання та подання фінансової звітності.

Визначення та роль облікової політики в ринковій економіці. Методи формування облікової політики і її результати для підприємств і користувачів інформації. Регулювання бухгалтерського обліку і фінансової звітності з боку держави і його альтернативи.

Система регламентації бухгалтерського обліку і фінансової звітності в Україні.

Методичні принципи організації бухгалтерського обліку: юридична самостійність, безперервність діяльності, повнота відображення господарських явищ та процесів; обережності та передбачливості щодозміцнення активів, єдність та науковість методології бухгалтерського обліку.

Організація бухгалтерського обліку, організація та завдання фінансового, управлінського обліку та податкових зобов'язань. Відповідальність та права підприємства за організацію бухгалтерського обліку. Форми організації бухгалтерського обліку. Бухгалтерія – як структурний підрозділ підприємства, організації, установи. Права та обов'язки головного бухгалтера. Структура бухгалтерської служби. Функціональні обов'язки працівників бухгалтерської служби підприємства.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З ДИСЦИПЛІНИ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК»

1. Бухгалтерський облік : навч. посіб. /Н. С. Акімова, О. О. Говоруха, Л. О. Кирильєва, Т. О. Євлаш. Харків : ХДУХТ, 2019. 182 с.

2. Бурлан С. А., Каткова Н. В. Бухгалтерський облік (загальна теорія) : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. 272 с.
3. Бухгалтерський облік (загальна теорія): практикум : навч. посіб. М. М. Коцупатрий, М. М. Кругла, О. Г. Бірюк та ін. Київ : КНЕУ, 2019. 231 с.
4. Бухгалтерський облік : навч. посіб. /В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 388 с.
5. Бухгалтерський облік та звітність організацій : навч. посіб. : / О. В. Усатенко. Дніпро : НТУ «ДП», 2022. 74 с.
6. Бухгалтерський облік: підруч / Я. Д. Крупка, З. Д. Задорожний, Н В. Гудзь [та ін.]. Тернопіль: ТНЕУ, 2023. 477 с.
7. Жук В. М. Розвиток теорії бухгалтерського обліку: інституціональний аспект: монографія. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2018. 408 с.
8. Іванчук Н.В. Звітність підприємств : навч. посіб. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с.
9. Крисоватий А. І., Панасюк В. М., Мельничук І. В. Основи обліку і оподаткування : підруч. (е-видання). Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 565 с.
10. Кулик В. А., Левченко З. М. Облікова політика підприємства : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Київ : SBA-Print, 2019. 238 с.
11. Плиса В. Й., Плиса З. П. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ : Каравела, 2019. 560 с.
12. Соколов В. М., Косата І. А., Розіт Т. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб., за ред. В. М. Соколова. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 222 с.

2. ПЕРЕЛІК ТЕМ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку

Сутність та значення бухгалтерського обліку у системі управління підприємством. Мета та основні завдання ведення бухгалтерського обліку. Види бухгалтерського обліку. Порівняльна характеристика фінансового, управлінського та податкового обліку.

Склад та елементи фінансової звітності. Якісні характеристики фінансової звітності. Користувачі фінансової звітності та їх інформаційні потреби.

Принципи підготовки фінансової звітності.

Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Сутність державного регулювання методології та організації обліку на підприємствах.

Організація бухгалтерського обліку на підприємстві: способи ведення бухгалтерського обліку, структура та функції бухгалтерського апарату. Поняття облікового процесу.

Сутність та значення облікової політики, порядок її розробки. Техніка ведення бухгалтерського обліку: розробка робочого плану рахунків, визначення форми обліку, графіків документообороту первинних документів і реєстрів обліку, організації їх архівування, визначення порядку проведення інвентаризації. Обґрунтування методичних елементів облікової політики щодо окремих об'єктів обліку.

Тема 2. Облік грошових коштів

Сутність грошових коштів та грошового обігу. Загальний порядок ведення касових операцій та на рахунках в банку. Види банківських рахунків та порядок їх відкриття. Характеристика рахунків з обліку грошових коштів.

Документально оформлення та облік касових операцій. Облік інших грошових документів. Облік розрахунків векселями. Документальне оформлення та облік руху грошових коштів на рахунках у банку. Форми безготівкових розрахунків: розрахунки платіжними інструкціями, розрахунки платіжними вимогами-дорученнями, розрахунки чеками, акредитивами та векселями. Інвентаризація грошових коштів.

Розкриття інформації про поточні фінансові інвестиції в облікових регістрах та у фінансовій звітності.

Тема 3. Облік дебіторської заборгованості та резерву сумнівних боргів

Облік довгострокової дебіторської заборгованості. Облік поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги. Порядок визначення та облік резерву сумнівних боргів. Облік поточної дебіторської заборгованості за розрахунками з підзвітними особами. Облік поточної дебіторської заборгованості за розрахунками з різними дебіторами.

Тема 4. Облік основних засобів, інших необоротних матеріальних та нематеріальних активів

Облік основних засобів. Документування операцій з надходження

основних засобів. Аналітичний та синтетичний облік надходження основних засобів. Методи нарахування та облік амортизації основних засобів. Документування господарських операцій з обліку вибуття основних засобів. Облік інших необоротних матеріальних активів. Облік нематеріальних активів.

Тема 5. Облік фінансових інвестицій

Облік довгострокових фінансових інвестицій. Аналітичний облік довгострокових фінансових інвестицій. Облік фінансових інвестицій, що надають право власності. Відображення дострокових фінансових інвестицій за справедливою вартістю, за методом участі в капіталі, за амортизованою собівартістю та за собівартістю з урахуванням зменшення корисності. Облік поточних фінансових інвестицій. Документування господарських операцій з обліку поточних фінансових інвестицій. Аналітичний облік короткострокових фінансових інвестицій. Синтетичний облік короткострокових фінансових інвестицій.

Тема 6. Облік запасів

Методи оцінки запасів у разі їх вибуття: ідентифікованої собівартості, середньозваженої собівартості, ФІФО, нормативних затрат, ціни продажу. Облік виробничих запасів. Аналітичний облік виробничих запасів. Організація та порядок складського обліку виробничих запасів. Організація та порядок ведення аналітичного та синтетичного обліку виробничих запасів у бухгалтерії. Відображення операцій з руху виробничих запасів на рахунках бухгалтерського обліку. Облік товарів.

Тема 7. Облік витрат виробництва та виходу продукції

Облік витрат основного виробництва та собівартості випуску готової продукції (робіт, послуг). Аналітичний облік витрат основного виробництва. Синтетичний облік прямих виробничих витрат. Зведений облік витрат на виробництво. Облік готової продукції. Порядок формування первісної вартості готової продукції. Порядок організації аналітичного обліку готової продукції. Облік оприбуткування готової продукції. Порядок здійснення складського обліку готової продукції. Синтетичний облік готової продукції.

Тема 8. Облік довгострокових зобов'язань

Поняття та класифікація кредитів. Облік довгострокових кредитів банків.

Документування операцій з обліку довгострокових кредитів банків. Відображення операцій з обліку довгострокових кредитів на рахунках бухгалтерського обліку. Облік цільового фінансування.

Тема 9. Облік поточних зобов'язань

Облік короткострокових кредитів банків. Облік поточних зобов'язань за товари, роботи, послуги. Облік поточних зобов'язань за розрахунками з оплати праці. Облік поточних зобов'язань за розрахунками з бюджетом (ПДВ, податок на прибуток, ПДФО, військовий збір). Облік поточних зобов'язань за розрахунками зі страхування (ЄСВ).

Тема 10. Облік доходів, витрат і фінансових результатів

Визнання та класифікація доходів і витрат. Поняття та класифікація доходів. Облік доходів за видами діяльності. Загальна характеристика рахунків з обліку витрат. Облік витрат діяльності підприємства. Облік фінансових результатів діяльності. Документування операцій з обліку фінансових результатів. Характеристика субрахунків з обліку фінансових результатів. Відображення операцій з обліку фінансових результатів на рахунках бухгалтерського обліку.

Тема 11. Облік власного капіталу

Облік зареєстрованого та неоплаченого капіталу. Порядок формування та зміни зареєстрованого капіталу. Документування операцій з обліку формування та змін статутного капіталу. Відображення операцій з обліку формування та змін зареєстрованого (пайового) капіталу на рахунках бухгалтерського обліку. Порядок створення резервного капіталу. Аналітичний облік резервного капіталу. Синтетичний облік резервного капіталу. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

Нормативно-правова

1. Господарський кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
2. Інструкція про безготівкові розрахунки в національній валюті

користувачів платіжних послуг : Постанова Правління НБУ від 29 лип. 2022 р. № 163. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0163500-22#Text>

3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Інструкція Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 ; станом на 29.07.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.

4. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку : затв. наказом Міністерства фінансів України від 29 груд. 2000 р. № 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00#Text>

5. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : наказ М-ва фінансів України від 28 берез. 2013 р. № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>

6. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. URL: https://mof.gov.ua/uk/translation_of_international_financial_reporting_standards_2022_updated-576.

7. Міжнародні стандарти фінансової звітності. URL: https://mof.gov.ua/uk/translation_of_international_financial_reporting_standards_2022_updated-576.

8. Національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1>

9. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. наказом Міністерства фінансів України від 30 лист. 1999 р. № 291. URL: <http://www.minfin.gov.ua/control/publish>

10. Податковий кодекс України : Закон від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

11. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні : Постанова Правління НБУ від 12 груд. 2017 р. № 148. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#n19>

12. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : затв. наказом Міністерства фінансів України від 24 трав. 1995 р. № 88. URL: <http://www.minfin.gov.ua/control/publish>

13. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : затв. наказом Міністерства фінансів України від 02 верес. 2014 р. № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>

14. Порядок подання фінансової звітності : постанова КМУ від 28 лют. 2000 р. №419. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF#Text>.

15. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

16. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

17. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21 черв. 2018 р. № 2473. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>

18. Про офіційну статистику: Закон України від 16 серпня 2022 року №2524-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>

19. Про платіжні послуги : Закон України від 30 черв. 2021 р. № 1591. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>

20. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січ. 2003 р. № 435. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/435-15>

Базова

1. Бабіч В. В., Сагова С. В. Фінансовий облік (облік активів) : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2016. 282 с.

2. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік : підруч. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 480 с.

3. Бухгалтерський облік (для необлікових спеціальностей) : навч. посіб. / Ю. Ю. Мороз, Т. С. Гайдучок, О. М. Дмитренко. Житомир : Рута, 2022. 256 с.

4. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / В. М. Соколов, І. А. Косата, Т. В. Розіт тощо; за ред. В. М. Соколова. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 222 с.

5. Верига Ю. А. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 520 с.

6. Височан О. С., Височан О. О. Фінансовий облік : навч. посіб. / 2-ге вид., перероб. і допов. Львів : Сорока Т. Б., 2017. 450 с.

7. Гордієнко Н. І. Фінансовий облік : навч. посіб. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 288 с.

8. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами : навч. посіб. Київ : НУХТ, 2012. 335 с.

9. Зеленко С. В. Фінансовий облік 1 : конспект лекцій для студ. спец. 071 «Облік і оподаткування» денної і заоч. форм навч. Луцьк : Луцький НТУ, 2016. 92 с.
10. Іщенко Я. П., Подоляничук О. А., Коваль Н. І. Фінансовий облік - 1 : підруч. Вінниця : ВНАУ, 2020. 496 с.
11. Канцір І. А., Старко І. Є., Антонійчук М. М. Фінансовий облік : теоретичні та прикладні аспекти : навч. посіб. Львів : Растр-7, 2017. 292 с.
12. Карпенко В. В., Успенко В. І. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Харків : Лідер, 2016. 609 с.
13. Кузнецова С. О., Чернікова І. Б. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами : навч. посіб. Харків : Видавництво «Лідер». 2016. 318 с.
14. Лень В. С. Управлінський облік : підручник. 2- е вид., випр. Київ: Каравела, 2017. 260 с
15. Лисиченко О. О., Атамас П. Й., Атамас О. П. Фінансовий облік : навч. посіб. Київ : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 356 с
16. Митна діяльність в Україні: організація та облікове забезпечення. Вип. 1. Організація митної діяльності в Україні, її роль в розвитку бізнесу та облікове забезпечення : посібник / Ю. Ю. Мороз, Ю. С. Цал-Цалко, Т. С. Гайдучок, Н. І. Цегельник. Житомир : Рута, 2020. 136 с.
17. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / за заг. ред. С. О. Кузнецова. Харків : Видавництво Іванченко І. С., 2019. 226 с.
18. План рахунків бухгалтерського обліку у визначеннях та схемах : навчально-наочний посібник / Ю. С. Цаль-Цалко, Ю. Ю. Мороз, Т. С. Гайдучок [та ін.] Житомир : Рута, 2019. 212 с.
19. Плиса В. Й., Плиса З. П. Бухгалтерський облік : навч. посіб. для студентів ЗВО. Київ : Каравела, 2019. 560 с.
20. Фінансовий облік : конспект лекцій / укладачі: М. Ю. Абрамчук, Ю. Г. Гуменна, І. В. Тютюник, П. М. Рубанов. Суми : Сумський державний університет, 2018. 395 с.
21. Фінансовий облік : навч. посіб. / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. Ірпінь : Державний податковий університет, 2022. 616 с.
22. Фінансовий облік : підруч. / [Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь та ін.] ; Терноп. нац. екон. ун-т.; 4-те вид., допов. та перероб. Тернопіль : ТНЕУ, 2023. 488 с.

23. Фінасовий облік - 1 (у схемах і таблицях). Частина – 1 : навч. посіб. / [М.Т. Теловата, О.В. Петраковська]; за заг. ред. М.Т. Теловатої. Київ : Інтердрук, 2019. 217 с.

24. Чудовець В. В. Фінасовий облік 2 : конспект лекцій для бакалаврів спец. 071 «Облік і оподаткування» денної та заоч. форм навч. Луцьк : РВВ Луцького НТУ, 2016. 72 с.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

На фаховому вступному іспиті абітурієнт отримує тестове завдання, бланк результатів тестування та титульний аркуш зі штампом Приймальної комісії університету. Фаховий вступний іспит проводиться в письмовій формі або на основі індивідуальної усної співбесіди. Перед вступним іспитом представники приймальної комісії проводять інструктаж щодо порядку виконання вступного тестового завдання.

На бланку результатів абітурієнт вказує за номером тесту варіант правильної відповіді. Виправлення, декілька позначень і відсутність результату за варіантом відповіді зараховуються як невірний розв'язок тесту. Не допускаються будь-які умовні позначки на бланку результатів тестування та титульному аркуші.

Тестове завдання містить 50 питань з однією правильною відповіддю. Кожна правильна відповідь оцінюється у чотири бали. Максимально можлива кількість набраних балів після складання фахового іспиту – 200. Кількість балів необхідна для участі в конкурсі повинна дорівнювати або бути більшою за 100.

Тривалість тестування – 120 хвилин.

Зарахування для навчання до Поліського національного університету здійснюється за рейтинговою системою.

Програма фахового випробування для здобуття ОС «бакалавр» на основі ОС «Бакалавр», ОКР «Спеціаліст», ОС «Магістр» зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / [уклад. : Малюга Н. М., Гайдучок Т. С., Вітер С. А.]. Житомир: Поліський національний ун-т, 2024. – 22 с.